

UCHWAŁA NR 544/19

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Z DNIA 08.05.2019 r.

W SPRAWIE:

Wydania decyzji w przedmiocie utrzymania w mocy decyzji Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr EFS-III.433.14.2018 z dnia 06.02.19 r w sprawie zwrotu dofinansowania udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 wykorzystanego z naruszeniem procedur i określenia terminu, od którego nalicza się odsetki.

NA PODSTAWIE:

- działając na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 104 oraz 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018, poz. 2096),
-art. 207 ust. 1 pkt 2 i ust.12a pkt 1 w zw. z art. 61 ust. 4 w zw. z art. 67 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017, poz. 2077),
-art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512),
-art. 9 ust. 1 pkt 2 i art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431),
uchwała się co następuje

§ 1

Wydaje się decyzję administracyjną utrzymującą w mocy decyzje Nr EFS-III.433.14.2018 w sprawie zwrotu przez BCO Biuro Doradztwa Biznesowego A. Nowak, M. Boryta-Borowiecka Sp. J., Kielce, NIP:9591762900, REGON:260137803, dofinansowania w wysokości 27 894,02 zł (słownie złotych: dwadzieścia siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt cztery 2/100) wykorzystanego z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wraz z należnymi odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia przekazania dofinansowania, tj. od dnia 05.06.2017 r. do dnia ich zwrotu, udzielonego na podstawie umowy nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-00 z dnia 02.11.2016 r. o dofinansowanie projektu pn. „Kopernik wkracza na rynek pracy” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zwrotu należy dokonać na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego nr nr 95 1020 2629 0000 9502 0342 7440 prowadzony w banku PKO Bank Polski w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji.

Przedmiotowy dokument stanowi załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego oraz Dyrektorowi Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 544/19 z dnia 08.05.2019 r.

DECYZJA

Nr EFS-III.433.14.2018

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej w składzie:

- Andrzej Bętkowski-Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- Renata Janik-Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- Marek Bogusławski-Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- Mariusz Gosek-Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- Marek Jońca-Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Działając na podstawie art. 138 § pkt 1 w zw. z art.104 oraz 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096) oraz 207 ust. 1 pkt 2 i ust. 12 a pkt 1 w zw. z art. 61 ust 4 w zw. z art.67 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.

o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077), art. 41 ust. 1 i ust.2 pkt 4 oraz art. 46 ust.2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512), art. 9 ust. 1 pkt 2 i art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a oraz art. 24 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431), po rozpatrzeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy BCO Biura Doradztwa Biznesowego A. Nowak, M. Boryta-Borowiecka Sp. J.

POSTANAWIA:

Utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Nr EFS-III.433.14.2018 z dnia 06.02.2019 r. określającą przypadającą beneficjentowi do zwrotu kwotę dofinansowania przyznaną na podstawie umowy o dofinansowanie projektu pn. „Kopernik wkracza na rynek pracy” nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-00 z dnia 02.11.2016 r., wykorzystaną z naruszeniem procedur o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, w wysokości 27 894,02 zł (słownie złotych: dwadzieścia siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt cztery 2/100) w tym środki Europejskiego Funduszu Społecznego w kwocie 25 101,66 zł i środki budżetu krajowego w kwocie 2 792,36 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia przekazania dofinansowania, tj. od dnia 05.06.2017 r. do dnia ich zwrotu

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

W trakcie prowadzenia postępowania administracyjnego Organ ustalił, iż w dniu 02.11.2016 r. została zawarta pomiędzy **Województwem Świętokrzyskim reprezentowanym przez Zarząd Województwa**, pełniącym funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (dalej IZ lub Organ) i **BCO Biuro Doradztwa Biznesowego A. Nowak, M. Boryta-Borowiecka Sp. J.** (dalej Wnioskodawca lub Beneficjent) umowa nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-00

o dofinansowanie projektu pn. „Kopernik wkracza na rynek pracy” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (RPO WŚ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Beneficjent w ramach projektu zaplanował trzy zadania, w tym zadanie nr 3 „Staże zawodowe”, polegające na przeprowadzeniu trzymiesięcznych, płatnych staży zawodowych w wymiarze 150h/miesięcznie i 40h/tygodniowo przez 8h/dziennie dla 36 uczniów, którzy otrzymali najlepsze wyniki podczas egzaminów przeprowadzonych na zakończenie kursów specjalistycznych. W ramach przedmiotowego zadania w projekcie przewidziano wydatki

m.in. na wyposażenie miejsca pracy stażysty (biurka, krzesła, meble, sprzęt biurowy itp.) w kwocie nie przekraczającej 2 500,00 zł na osobę, łącznie w kwocie 90 000,00 zł.

Zgodnie z zatwierdzonym przez IZ wnioskiem o dofinansowanie z dnia 02.11.2016 r. projekt realizowany był w okresie od 01. 01.2017 r. do 30.09.2017 r. Staże natomiast były realizowane u poszczególnych pracodawców w okresie od czerwca do września 2017 roku.

W dniu 17.07.2018 r. pismem (znak: EFS-I.433.1.11.2017) Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego (dalej DW EFS) poinformował Beneficjenta, że we wniosku o płatność nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-004-02 niekwalifikowalne są wydatki z poz. nr 35 na kwotę 2 500,00 zł i związane z nimi koszty pośrednie w kwocie 468,75 zł. Ponadto we wniosku o płatność nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-004-05 za niekwalifikowalne uznano wydatki z następujących pozycji: poz. nr 47 na kwotę 2 500,00 zł (dot. firmy LIMAP), poz. nr 10 na kwotę 2 500,00 zł (dot. firmy Metal Chem), poz. nr 20 na kwotę 14 485,29 zł (dot. Telewizji Świętokrzyskiej) oraz z poz. nr 25 na kwotę 1 504,41 zł (dot. Wzgórza Zamkowego), wraz z kosztami pośrednimi w łącznej kwocie 3 935,57 zł. Beneficjent został wezwany do zwrotu niekwalifikowalnych wydatków. Uzasadniając żądanie zwrotu w/w kwot Organ wskazał, że co do pierwszego wydatku w łącznej kwocie 2 968,75 zł zasadność żądania wynika z faktu, że pomimo „wyzerowania” tego wydatku w kolejnym wniosku o płatność Beneficjent dobrowolnie nie zwrócił tej kwoty. Natomiast co do pozostałych wydatków w łącznej kwocie 24 925,27 zł, to zasadność żądania ich zwrotu wynika z faktu, że środki te wydatkowane zostały po zakończonym odbywaniu staży bądź w ostatnich dniach stażu, a miały być przeznaczone na wyposażenie stanowisk pracy stażystów. Kwestia ta została w ocenie Organu udokumentowana załączonymi przez Wnioskodawcę dokumentami takimi jak: programy staży uczniów, zestawienia wydatków na stworzenie miejsc pracy dla stażystów w ramach projektu, faktury i rachunki.

W związku z brakiem zwrotu wydatków niekwalifikowalnych (wykorzystanych z naruszeniem procedur) w wyznaczonym terminie, IZ DW EFS pismem znak: EFS-III.433.14.2018 z dnia 14.08.2018 r. wezwała Beneficjenta do zwrotu dofinansowania w wysokości 27 894,02 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia ich przekazania, tj. 05.06.2017 r.

W odpowiedzi, pismem z dnia 22.08.2018 r. Beneficjent zwrócił się z prośbą o poddanie ponownej ocenie kwalifikowalności zakwestionowanych wydatków dotyczących staży, powołując się na zasadność ich rozliczenia w oparciu o oświadczenia pracodawców i zestawienia wydatków poniesionych przez pracodawców, u których odbywały się staże. Jego zdaniem powyższa możliwość rozliczenia kwestionowanych wydatków wynika z treści wcześniejszej korespondencji mailowej jaką prowadził z opiekunem projektu. Korespondencja ta dotyczyła kwestii obowiązku zbierania od pracodawców dokumentów potwierdzających poniesione przez nich wydatki na stworzenie lub doposażenie miejsca pracy dla stażystów.

Z udzielonej Beneficjentowi przez pracownika IZ odpowiedzi wynika, że „wyposażając miejsce pracy stażysty pracodawca przedstawia oświadczenie/zestawienie poniesionych wydatków celem refundacji (dokumenty źródłowe, takie jak faktury poniesienia tego wydatku, mogą być załącznikiem takich zestawień). Pracodawca nie musi składać dokumentów źródłowych dot. wydatków, jednak powinien mieć na uwadze, że ma obowiązek udokumentowania ich poniesienia”. Zdaniem Beneficjenta takie stanowiska opiekuna projektu uprawniało go do przedstawienia do rozliczenia wydatku wyłącznie oświadczeń pracodawców na co i kiedy wydatkowali przekazane im kwoty.

Następnie, w piśmie z dnia 03.09.2018 r. (znak: EFS-I.433.1.11.2017) IZ DW EFS odpowiedział Beneficjentowi, że powodem niekwalifikowalności wydatków jest poniesienie ich po zakończeniu stażu przez uczniów. Przez co stażyści nie mogli skorzystać z wyposażenia zakupionego za przeznaczone na ten cel środki.

W kolejnym piśmie z dnia 10.09.2018 r. Wnioskodawca napisał, że „dokonał refundacji poniesionych przez pracodawców wydatków na stworzenie miejsc pracy na podstawie przedstawionych przez nich oświadczeń/zestawień poniesionych wydatków. Wszystkie oświadczenie/zestawienia poniesionych wydatków zostały przedłożone przez Pracodawców w trakcie trwania staży zawodowych”. Natomiast „(...) dokumenty księgowe w formie faktur i rachunków będące podstawą do zakwestionowania wydatków w ramach końcowego wniosku o płatność zostały przekazane przez pracodawców najprawdopodobniej przez pomyłkę. Świadczą o tym daty dokonania zakupów, które są późniejsze niż daty złożenia przez tych Pracodawców oświadczeń/zestawień oraz ich przedmiot.”

W dniu 01.10.2018 r. (znak pisma: EFS-I.433.1.11.2017) IZ DW EFS odpowiedział Beneficjentowi, że „zgodnie z § 9 umowy Beneficjent zobowiązał się do prowadzenia

wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z projektem. Ponadto na podstawie § 7 i § 11 umowy Wnioskodawca został wezwany do przedłożenia w wersji elektronicznej dokumentów poświadczających prawidłowość i kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku o płatność”.

W odpowiedzi na wyżej wymienione pismo, Beneficjent przesłał do IZ kolejną informację z dnia 05.10.2018 r., w której zwrócił uwagę na fakt, iż w dniach 14-16.05.2018 r. pracownicy Instytucji Zarządzającej przeprowadzili w siedzibie jego firmy kontrolę planowaną, która nie wykazała żadnych nieprawidłowości finansowych w realizacji projektu.

Pismem z dnia 25.10.2018 r. (znak: EFS-I.433.1.11.2017) DW EFS poinformował Beneficjenta projektu, iż po dokonaniu weryfikacji wniosku o płatność, na podstawie zgromadzonych oświadczeń i faktur doręczonych Wnioskodawcy przez pracodawców, u których odbywały się staże, uznał za niekwalifikowalne wydatki poniesione po okresie zakończenia staży, a związane z dostosowaniem stanowisk pracy stażystów oraz że wydatki te były poniesione w sposób nieracjonalny i niefaktywny, przez co niezachowana została zasada uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów, która wynika z *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 (dalej Wytyczne)*. Dodatkowo IZ wyjaśniła, iż ww. wydatki nie podlegały kontroli przeprowadzonej przez pracowników DW EFS w biurze projektu w dniach 14-16.05.2018 r., gdyż wniosek końcowy, w którym wykazano te koszty, nie był przedmiotem kontroli. Przedmiotem kontroli, o której mowa powyżej, nie były dokumenty dotyczące realizacji zadania trzeciego.

Reasumując, należy w tym miejscu podkreślić, że ww. kontrola nie obejmowała weryfikacji dokumentów, których nieprawidłowości dotyczy niniejsza decyzja, gdyż zostały one stwierdzone dopiero podczas weryfikacji przez opiekuna projektu ostatniego, piątego wniosku o płatność za okres sprawozdawczy od 01.07.2017 r. do 30.09.2017 r. Ww. wniosek o płatność nie był zatwierdzony na dzień kontroli przeprowadzonej w biurze projektu. Ponadto, IZ wskazała, że powodem niekwalifikowalności zakwestionowanych wydatków było ich poniesienie po zakończeniu staży uczniów.

W związku z brakiem dobrowolnego zwrotu zakwestionowanych wydatków zawiadomieniem z dnia 23.11.2018 r., Beneficjent został poinformowany o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie orzeczenia obowiązku zwrotu dofinansowania

w kwocie 27 894,02 zł, tj. kwoty wydatków które zostały uznane za niekwalifikowalne, rozliczone we wnioskach o płatność za okres 01.07.2017 r. do 30.09.2017 r.

Następnie, zawiadomieniem z dnia 28.12.2018 r. Wnioskodawca został poinformowany o zebraniu materiału dowodowego w sprawie.

W dniu 06.02.2019 r. w związku z niedokonaniem zwrotu dofinansowania IZ wydała decyzję w przedmiocie zwrotu dofinansowania.

W dniu 26.02.2019 r. BCO Biuro Doradztwa Biznesowego złożyło wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy.

Stan prawny

Projekt pn. „Kopernik wkracza na rynek pracy” realizowany był przez Biuro Doradztwa Biznesowego A. Nowak, M. Boryta-Borowiecka Sp. J. na podstawie zawartej w dniu 02.11.2016 r. umowy o dofinansowanie nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-00. Zgodnie ze złożonym wnioskiem realizacja przedmiotowego projektu została podzielona przez projektodawcę na 3 zadania. Zadanie nr 3 pn. „Staże zawodowe” polegało na przeprowadzeniu trzymiesięcznych staży u pracodawców dla 36 uczniów, którzy otrzymali najlepsze wyniki podczas egzaminów przeprowadzonych na zakończenie kursów specjalistycznych. W ramach w/w zadania projektodawca przewidział wydatki związane m.in. z wyposażeniem miejsc pracy stażystów (biurka, krzesła, meble, sprzęt biurowy itp.), w kwocie nie więcej niż 2 500,00 zł na jedno stanowisko, łącznie dla wszystkich stażystów dofinansowanie na wyposażenie miejsc pracy miało wynieść kwotę 90 000,00 zł.

Zgodnie z regulaminem konkursu, na podstawie którego wniosek Beneficjenta został wybrany do dofinansowania, katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu przewidywał sfinansowanie kosztów związanych z odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego (np. koszty dojazdu, koszty zakupu odzieży roboczej, **wyposażenie stanowiska pracy**, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP praktykanta lub stażysty itp.) w wysokości nieprzekraczającej 5 000,00 zł na 1 osobę odbywającą praktykę zawodową lub staż zawodowy.

Na podstawie § 3 umowy o dofinansowanie przyznano Beneficjentowi dofinansowanie na realizację całego projektu w łącznej kwocie 650 610,00 zł, która

przekazana została Beneficjentowi na wyodrębniony przez niego rachunek bankowy zgodnie z harmonogramem płatności stanowiącym załącznik do umowy w dwóch transzach, tj.:

1 transza – 222 920,00 zł (UE – 200 604,36; BP – 22 315,64) w dniu 15.02.2017 r.

2 transza – 427 690,00 zł (UE – 384 875,64; BP – 42 814,36) w dniu 05.06.2017 r.

Dofinansowanie na realizację m.in. zadania 3, tj. staży dla uczniów, zostało przekazane Beneficjentowi drugą transzą.

Zgodnie z § 12 Umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do złożenia końcowego wniosku o płatność oraz zwrotu niewykorzystanych środków o dofinansowanie na rachunek IZ. Beneficjent złożył końcowy wniosek o płatność (wniosek czwarty, wersja piąta) w dniu 07.05.2018 r. za pośrednictwem Centralnego systemu teleinformatycznego SL 2014.

Należy podkreślić, że podstawę realizowanych w projekcie pn. „Kopernik wkracza na rynek pracy” zadań stanowi w szczególności regulamin konkursu nr: RPSW.08.05.01-IZ.00-26-033/16, projekt Beneficjenta oraz umowa o dofinansowanie nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-00 z dnia 02.11.2016 r.

Zgodnie z zapisami § 4 ust. 3 i 4 umowy przy wydatkowaniu środków przyznanych w ramach projektu Beneficjent zobowiązał się stosować treść Wytycznych, na podstawie których dokonywana jest ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków. W tym miejscu należy przypomnieć, że zgodnie z obowiązującymi Wytycznymi ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie oraz treścią Wytycznych, a także innych dokumentów, do stosowania których Beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie (punkt 6.2, podpunkt 1 Wytycznych). Podkreślić należy, że ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji projektu (punkt 6.2 podpunkt 2 Wytycznych). Powyższe pozostaje w zgodzie z § 20 ust. 1 zawartej umowy o dofinansowanie, gdzie wprost zapisano, że: „Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest w trakcie realizacji projektu poprzez ocenę wniosków o płatność”. Wskazać należy, że zgodnie z zapisami Wytycznych warunkiem uznania wydatku za kwalifikowalny jest spełnienie łącznie warunków wskazanych w podpunkcie 3 punkt 6.2. Katalog niezbędnych warunków wskazuje m. in., że wydatek kwalifikowalny to taki, który jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy

publicznej – jeśli mają zastosowanie, jest niezbędny do realizacji celów projektu oraz został poniesiony w związku z realizacją projektu. Dodatkowo wydatki aby zostały uznane za kwalifikowalne muszą być dokonane w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Ponadto muszą być należycie udokumentowane, zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi w Wytycznych (...), lub ze szczegółowymi zasadami określonymi przez IZ (punkt 6.2, podpunkt 3, lit. b i c, f, g, h Wytycznych).

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Beneficjent stwierdza, iż brak jest „szczegółowych wytycznych w zakresie wydatkowania i dokumentowania wydatków na stworzenie miejsca pracy dla stażystów”. Tymczasem Wytyczne co prawda nie zawierają sposobu postępowania dla każdego stanu faktycznego, ale w rozdziale 6.2 zapisano wyraźnie jakie każdy wydatek musi spełniać warunki, aby mógł zostać uznany za kwalifikowany. Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z punktem 3 w/w rozdziału wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki: a) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie, b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie, c) jest zgodny z PO i SZOOP, d) został uwzględniony w budżecie projektu, e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie, f) **jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu, g) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, h) został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi w Wytycznych, i) został wykazany we wniosku o płatność zgodnie z Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej, j) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych, w tym zaliczek dla wykonawców, k) jest zgodny z innymi warunkami uznania go za wydatek kwalifikowalny określonymi w Wytycznych, regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym. Wydatki z zadania 3 uznane za niekwalifikowane nie spełniają w/w warunków. Wydatki te zostały poniesione po zakończeniu staży przez uczestników, nie były zatem niezbędne do realizacji celów projektu i nie zostały poniesione w związku z realizacją projektu. Beneficjent nie zachował również zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów ponieważ, efekty w postaci stworzenia miejsc pracy**

dla stażystów zostały osiągnięte przed poniesieniem nakładów. Wydatki nie zostały należycie udokumentowane. Wydatek faktycznie poniesiony powinien być udokumentowany fakturą lub dokumentami księgowymi o równoważnej wartości dowodowej lub innymi dowodami zapłaty oraz wyciągiem z rachunku bankowego lub innym dokumentem równoważnym, w szczególności informacją o dokonaniu płatności. Dokument o równoważnej wartości dowodowej oznacza każdy **dokument** przedstawiony przez **beneficjenta** w celu potwierdzenia, że zapis księgowy podaje prawdziwy i rzetelny obraz transakcji faktycznie zrealizowanych. Zgodnie z § 9 umowy Beneficjent zobowiązał się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z projektem. Na podstawie § 7 ust. 4 Beneficjent zobowiązał się do przedstawienia dokumentów/oświadczeń związanych z realizacją projektu na każde wezwanie IZ. Beneficjent przedstawił posiadane oświadczenia, a następnie na wezwanie IZ przedstawił faktury jednak na podstawie tych dokumentów nie można uznać wydatków poniesionych w ramach zadania 3 za kwalifikowane, ponieważ wynika z nich, że wydatki te zostały poniesione po zakończeniu staży przez uczniów. Z uwagi na to należy uznać, że wydatki te nie były niezbędne do realizacji celów projektu i nie zostały poniesione w związku z realizacją projektu, Beneficjenci przy wydatkowaniu środków publicznych muszą stosować się do zasad prawa krajowego, w szczególności przepisów ustawy o finansach publicznych, która wskazuje, iż wydatki publiczne muszą być dokonywane

w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. W przedmiotowej sprawie Beneficjent nie zachował również zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów ponieważ, efekty w postaci stworzenia miejsc pracy dla stażystów zostały osiągnięte wcześniej niż poniesione nakłady.

W sytuacji, gdy treść Wytycznych jest dla Beneficjenta niejasna zgodnie z Rozdziałem 4 punkt 13 Wytycznych IZ PO zapewnia, aby każdy zainteresowany podmiot mógł zwrócić się na piśmie z prośbą o dokonanie indywidualnej interpretacji postanowień **Wytycznych dla konkretnego stanu faktycznego**. Beneficjent zwrócił się do IZ o wyjaśnienie „czy jest zobowiązany do rozliczania (pracodawców) przedsiębiorców z zakupów na stworzenie miejsc pracy dla stażystów”. W odpowiedzi IZ wyjaśniła, iż „wyposażając miejsce pracy stażysty pracodawca przedstawia oświadczenie/zestawienie poniesionych wydatków celem ich refundacji (dokumenty źródłowe takie jak faktury poniesienia tego wydatku mogą być

załącznikiem takich zestawień). Pracodawca nie musi składać dokumentów źródłowych dot. wydatków, jednak powinien mieć na uwadze, że ma obowiązek udokumentowania ich poniesienia. IZ w odpowiedzi nie zwolniła Beneficjenta z obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z projektem. Oznaczało to, że faktury lub rachunki potwierdzające zakup wyposażenia stanowisk pracy dla stażystów nie muszą być przedstawione przez Pracodawców w celu refundacji, ale nie są oni zwolnieni z obowiązku posiadania dokumentów potwierdzających na co i kiedy wydatkowali przekazane im środki.

W postępowaniu administracyjnym jak również we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Beneficjent tłumaczy, że wszystkie wydatki zostały dokonane i rozliczone zgodnie z zaleceniem opiekuna projektu. **W tym miejscu podkreślić należy, że Instytucja Zarządzająca nie kwestionowała złożonych przez Beneficjenta oświadczeń. Powodem uznania wydatków za niekwalifikowane było to, iż zostały poniesione po zakończeniu staży przez uczniów o czym świadczą przedstawione przez Wnioskodawcę na wezwanie IZ dokumenty (faktury).** Instytucja Zarządzająca na etapie wdrażania i rozliczania projektu zobligowana jest do dokonania sprawdzającej oceny kwalifikowalności poniesionych przez Beneficjenta wydatków. Mając to na uwadze oraz przedstawione powyżej zasady kwalifikowalności wydatków, jak również fakt, że w ramach jednego z przewidzianych przez Wnioskodawcę w projekcie zadań (zadanie nr 3 „Staże zawodowe”) zaplanowano przeprowadzenie trzymiesięcznych staży u pracodawców dla 36 uczniów, a zaplanowane wydatki na wyposażenie miejsc pracy stażystów zostały poniesione po zakończonym stażu, co zostało udokumentowane załączonymi przez Beneficjenta dokumentami wskazanymi w opisie stanu faktycznego, uznano poniesione przez Beneficjenta wydatki w ramach zadania numer 3 na wyposażenie miejsc pracy stażystów za poniesione niezgodnie z treścią Wytycznych, a przez to uznano, że Beneficjent naruszył swym działaniem/zaniechaniem postanowienia wiążącej go umowy o dofinansowanie.

W myśl artykułu 24 ust. 1 ustawy wdrożeniowej stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej albo systemowej, zwanych dalej nieprawidłowościami, powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję działań, o których mowa w ust. 9 lub 11. W art. 24 ust. 9 pkt 1 ustawy wdrożeniowej uregulowano zasady postępowania w przypadku wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej, która ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Zgodnie z art. 24 ust. 9 pkt 1 ustawy wdrożeniowej w przypadku

stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej przed zatwierdzeniem wniosku o płatność – instytucja zatwierdzająca wniosek o płatność dokonuje pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo. Dodatkowo, należy w tym miejscu podkreślić, że w przedmiotowej sprawie nie mają zastosowania normy płynące z § 1 ust. 2 rozporządzenia ministra rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo, związanych z udzielaniem zamówień, gdyż nieprawidłowości, których dotyczy niniejsza decyzja i związane z nimi wydatki uznane za niekwalifikowalne w projekcie, nie były związane z udzielaniem zamówień realizowanych ze środków publicznych w ramach projektów objętych współfinansowaniem w zakresie polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020 zgodnie z warunkami wynikającymi z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Organ określając wysokość pomniejszenia wziął pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze polityki spójności. Beneficjent przekazał pracodawcom realizującym staże przyznane mu w ramach dofinansowania środki na wyposażenie stanowisk pracy dla stażystów na podstawie oświadczeń pracodawców, nie weryfikując przy tym na co i czy w ogóle pracodawcy wydatkowali przekazane im środki pieniężne. W trakcie analizy końcowego wniosku rozliczeniowego Beneficjent przedstawił dokumenty księgowe, z których wynikało, że środki przyznane na wyposażenie stanowisk pracy dla stażystów u pracodawców zostały wydatkowane po zakończeniu odbywania stażu, a więc nie zostały spożytkowane na wyposażenie stanowiska pracy stażystów, tj. zgodnie z przeznaczeniem. Organ uznał, że waga i charakter naruszenia są przez to znaczne, a spowodowane tym działaniem/zaniechaniem straty finansowe, które mogą powstać w budżecie Unii, sięgają 100% nieprawidłowych wydatków. Instytucja Zarządzająca dokonując pomniejszenia nie nakłada na Beneficjenta kary, jest jedynie zobowiązana odzyskać środki wydatkowane przez Beneficjenta nieprawidłowo. Nawiązując do treści uzasadnienia wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11.10.2018 r., sygn. akt I GSK 2162/18 dodać należy, iż wykładnia wszelkich przepisów i uregulowań krajowych, które są podstawą nakładania na beneficjenta przez instytucje zarządzające programami operacyjnymi korekt oraz wydawania decyzji o zwrocie, powinna być dokonywana z uwzględnieniem faktu, że zasadniczą przesłanką nakładania korekt i żądania zwrotu jest

rzeczywisty albo potencjalny, nieuzasadniony wydatek z budżetu UE. Warunkiem nałożenia korekty - a w razie nieuiszczenia należności, wydania decyzji o zwrocie środków - jest więc wykazanie związku przyczynowego między stwierdzonym naruszeniem, a rzeczywistą lub potencjalną szkodą w budżecie UE. Konieczne jest zatem przeprowadzenie takiej operacji myślowej, w której zaprezentowane zostanie logiczne następstwo zdarzeń zapoczątkowanych naruszeniem, a zakończonych finansowaniem lub możliwością finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu UE. Tylko w takiej sytuacji można bowiem mówić o "nieprawidłowości"

w rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego. Przepis ten wprowadzając definicję nieprawidłowości, wyraźnie połączył ją nie tylko z naruszeniem prawa, ale także wymaga, aby to naruszenie miało lub mogło mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii Europejskiej. Chodzi tu o szkodę rzeczywistą lub potencjalną, jednak tylko wtedy, gdy istnieją uzasadnione w okolicznościach sprawy przesłanki do stwierdzenia, że naruszenie prawa mogło spowodować szkodę (por. wyrok SN z dnia 08.03.2017 roku, sygn. akt IV CSK 327/16, LEX nr 2312225).

Wskazać należy, że zgodnie z art. 2 pkt 36 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013 „nieprawidłowość” oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczące stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem. W przedmiotowej sprawie Organ uznał, że doszło do powstania nieprawidłowości, która może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii, poprzez wydatkowanie środków finansowych pochodzących z UE w sposób niezgodny z zasadami obowiązującymi przy ich wydatkowaniu. Beneficjent otrzymał środki przeznaczone na wyposażenie stanowisk pracy stażystów, natomiast przekazał je pracodawcom, którzy wydatkowali otrzymane środki już po zakończeniu staży, przez co stażyści, którzy powinni skorzystać z zakupionego wyposażenia, nie mieli takiej możliwości. Wykrycie nieprawidłowości obliguje Instytucję Zarządzającą do naprawienia powstałej nieprawidłowości przez odzyskanie kwoty wydatkowanej nieprawidłowo. Powstał więc obowiązek dokonania korekty finansowej lub pomniejszenia. Beneficjent naruszył procedury, o których mowa w art. 184 ust. 1 u.f.p, czyli procedury określone w umowie międzynarodowej lub inne procedury obowiązujące przy wykorzystywaniu wydatkowanych środków. Mogą to być procedury wynikające z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, jak również procedury określone w dokumentach

systemu realizacji danego programu, a także procedury określone w umowie o dofinansowanie realizacji projektu (wyrok NSA z 11 lipca 2018 r. sygn. akt I GSK 712/18). Przekazane beneficjentowi środki zostały wydatkowane nieracjonalnie i nieefektywnie, tj. po zakończeniu form wsparcia (staży) przewidzianych w zadaniu projektowym (Zadanie nr.3).

Organ stwierdzając wystąpienie nieprawidłowości indywidualnej ma obowiązek podjęcia działań w celu odzyskania kwoty nieprawidłowości, musi mieć jednak także na uwadze treść art. 24 ust. 11 ustawy wdrożeniowej, czyli zasadę nieobciążania beneficjentów nieprawidłowościami będącymi konsekwencją działania lub zaniechania właściwej instytucji lub organów państwa. W przedmiotowej sprawie uznano, że w związku z tym, iż wydatki poniesione w ramach projektu, związane z wyposażeniem stanowisk pracy u pracodawców, były poniesione po zakończeniu realizacji staży, a osoby skierowane na staż nie miały możliwości skorzystania z zakupionych przez pracodawców sprzętów/materiałów, ich zakup był niezgodny m.in. z umową o dofinansowanie. Wyłączną winę za zaistniałą sytuację ponosi Beneficjent, ponieważ to na nim ciążył obowiązek dopilnowania aby przekazane przez niego środki zostały wydatkowane na określony w projekcie cel. Ponadto, zgodnie z umową to Beneficjent zobowiązał się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z projektem.

Również art. 74 rozporządzenia nr 1303/2013 stanowi, iż odpowiedzialność Instytucji Zarządzającej za realizację Programu nie może sprowadzać się do przerzucania skutków zaistniałych zaniechań na Beneficjenta. W przedmiotowej sprawie organ dokonał takiej analizy. W momencie zawarcia umowy Beneficjent zobowiązał się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z projektem. Zobowiązał się również do stosowania Wytycznych kwalifikowalności według których, aby wydatek został uznany za kwalifikowany musi być niezbędny do realizacji celów projektu oraz został poniesiony w związku z realizacją projektu. Beneficjent był świadomy wziętych na siebie obowiązków łączących się z właściwą realizacją projektu. Konieczność udokumentowania poniesionych w projekcie wydatków została Beneficjentowi wyjaśniona w odpowiedzi IZ na jego pytanie z dnia 25.05.19 r. Treść odpowiedzi brzmiała, iż „wyposażając miejsce pracy stażysty pracodawca przedstawia oświadczenie/zestawienie poniesionych wydatków celem ich refundacji (dokumenty źródłowe takie jak faktury poniesienia tego wydatku mogą być

załącznikiem takich zestawień). **Pracodawca nie musi składać dokumentów źródłowych dot. wydatków, jednak powinien mieć na uwadze, że ma obowiązek udokumentowania ich poniesienia.** Nie jest zatem zasadne twierdzenie Beneficjenta zawarte we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, że IZ wzywając go do zwrotu wydatków uznanych za niekwalifikowane naruszyła treść art. 24 ust. 11 ustawy wdrożeniowej obciążając Beneficjenta konsekwencjami własnych działań lub zaniechań. Beneficjent przedstawił dokumenty księgowo, z których wynikało, że środki przyznane na wyposażenie stanowisk pracy dla stażystów u pracodawców zostały wydatkowane po zakończeniu odbywania stażu, a więc nie zostały spożytkowane na wyposażenie stanowiska pracy stażystów, tj. zgodnie z przeznaczeniem. W przedmiotowej sprawie Organ uznał, że doszło do powstania nieprawidłowości, która może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii, ponieważ Beneficjent nie udokumentował wydatków tak, aby mogły być uznane za poniesione w związku z realizacją projektu i były niezbędne do realizacji projektu. Obowiązkiem organu wobec treści art. 24 ust. 9 i art. 24 ust. 11 ustawy wdrożeniowej było dokonanie analizy i oceny, czy w tym konkretnym przypadku zaakceptowanie do realizacji Projektu, zawarcie umowy którą na Beneficjenta został nałożony obowiązek jego realizacji, wydatkowanie środków jest działaniem beneficjenta skutkującym obowiązkiem zwrotu, czy nie jest to sytuacja określona w art. 24 ust. 11 ustawy wdrożeniowej.

Mając powyższe na uwadze IZ przeprowadziła stosowną analizę na podstawie całego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału oraz wszystkich zarzutów zawartych we wniosku Beneficjenta o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdzając, iż nie ma podstaw do uznania, iż Instytucja obciążyła Beneficjenta skutkami własnych działań lub zaniechań. Beneficjent wiedział o istnieniu obowiązku udokumentowania poniesionych wydatków

Organ uznał, że Beneficjent naruszył zapisy umowy o dofinansowanie a także Wytycznych, przez co stwierdzenie tej okoliczności determinowało konieczność wezwania Beneficjenta do zwrotu dofinansowania. W związku z niedokonaniem zwrotu określonej kwoty, przeznaczonej na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, zaszła konieczność wydania decyzji administracyjnej zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p., który zobowiązuje organ administracji, po bezskutecznym upływie 14 dniowego terminu do dobrowolnego zwrotu, do wydania decyzji określającej kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego organ ustalił, iż Beneficjent naruszył dyspozycję art. 207 ust.1 pkt 2 u.f.p., w którym mowa, że w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

- podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Artykuł 184 ust. 1 u.f.p. stanowi, iż wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Wskazać należy, że dla uznania, iż doszło do naruszenia procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych (u.f.p.), wystarczające jest naruszenie zarówno Wytycznych jak i postanowień zawartej umowy o dofinansowanie. Powyższe nie budzi wątpliwości w orzecznictwie. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z 30.01.2018 r (III SA/Lu 646/17) procedury, jakich naruszenie może uzasadniać zastosowanie art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., mogą wynikać nie tylko z aktu prawa powszechnie obowiązującego, ale także z łączącej strony umowy o dofinansowanie, w której zostaje określony uzgodniony sposób działania Beneficjenta. Podobnie wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z 21.03.2018 r. (I SA/Kr 143/18) stwierdzając, że jako naruszenie można uznać wszelkie odstępstwa od zapisów umowy lub naruszenie przepisów prawa unijnego i krajowego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę (uszczerbek) w budżecie ogólnym.

Mając na uwadze całość dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności umowę o dofinansowanie projektu nr RPSW.08.05.01-26-0055/16-00 z dnia 07.06.2016 r., regulamin konkursu nr RPSW.08.05.01-IZ.00-26-033/16, Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Umowę Partnerstwa, *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego,*

Funduszu Spójności na lata 2014-2020, wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Kopernik wracza na rynek pracy”, korespondencję z Beneficjentem oraz argumenty przedstawione we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Organ nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Z uwagi na powyższe, organ postanowił jak na wstępie.

Pouczenie:

Na podstawie art. 207 ust 4 pkt 3 u.f.p. beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków o których mowa w ust. 1 jeżeli nie zwrócił środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji.

Na podstawie art. 52 § 1i 53 §1 ustaw z dnia z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302) Stronie po wyczerpaniu środków zaskarżenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia w sprawie.

Marszałek Województwa

Świętokrzyskiego